

Llyfr

Cweithgareddau Cynradd

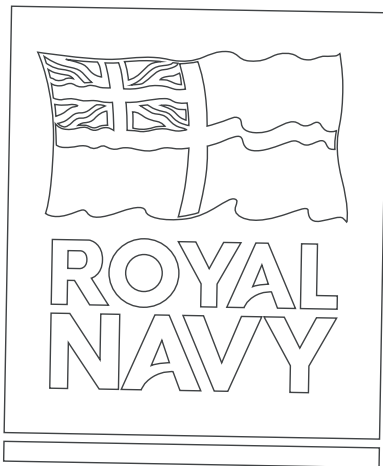

Cyfieithiad Cymraeg gan Cyfieithu CYMEN Translation

BAE SYSTEMS

Mae'r Llyfr Gweithgareddau

**Y Llynges Frenhinol yw llw môr
milwrol y Deyrnas Unedig.**

**Maen nhw'n gweithio i amddiffyn y
Deyrnas Unedig a gwledydd eraill
ledled y byd.**

**Dewch i gwrdd â rhai o'r bobl sy'n gweithio
iddyn nhw!**

**Fe fyddan nhw yn eich helpu chi gyda'r
gweithgareddau yn y llyfr gwaith hwn:**

RHIANNON

**Rheolydd Traffig Awyr y Llu
Awyr Brenhinol yw Rhiannon.**

PATRICK

**Peilot y Llu Awyr
Brenhinol yw Patrick.**

CARL

**Cogydd gyda'r Llynges
Frenhinol yw Carl.**

hwn wedi cael ei greu gyda help:

Y Llu Awyr Brenhinol (RAF) yw llu awyr milwrol y Deyrnas Unedig.

Maen nhw'n gweithio i amddiffyn y Deyrnas Unedig a gwledydd eraill ledled y byd.

Mae RAF yn golygu 'Royal Air Force' yn Saesneg.

BAE SYSTEMS

Mae BAE Systems yn gwneud offer ac yn darparu gwasanaethau sy'n cefnogi'r Llu Awyr Brenhinol a'r Llynges Frenhinol.

Beth am fynd ati i liwio'r cymeriadau?

RANI

Swyddog Peirianeg Arfau y Llynges yw Rani.

ERICA

Peiriannydd Gweithgynhyrchu BAE Systems yw Erica.

DAN

Peiriannydd Dylunio BAE Systems yw Dan.

Llwytho'r cludwr awyrennau

Mae gan y Llynges Frenhinol ddau gludwr awyrennau, HMS y Frenhines Elizabeth a HMS Tywysog Cymru.

Mae'r rhain wedi'u dylunio a'u hadeiladu gan beirianwyr BAE Systems.

Mae cludwr awyrennau yn llong sy'n gallu cludo hofrenyddion, awyrennau eraill a chyflenwadau.

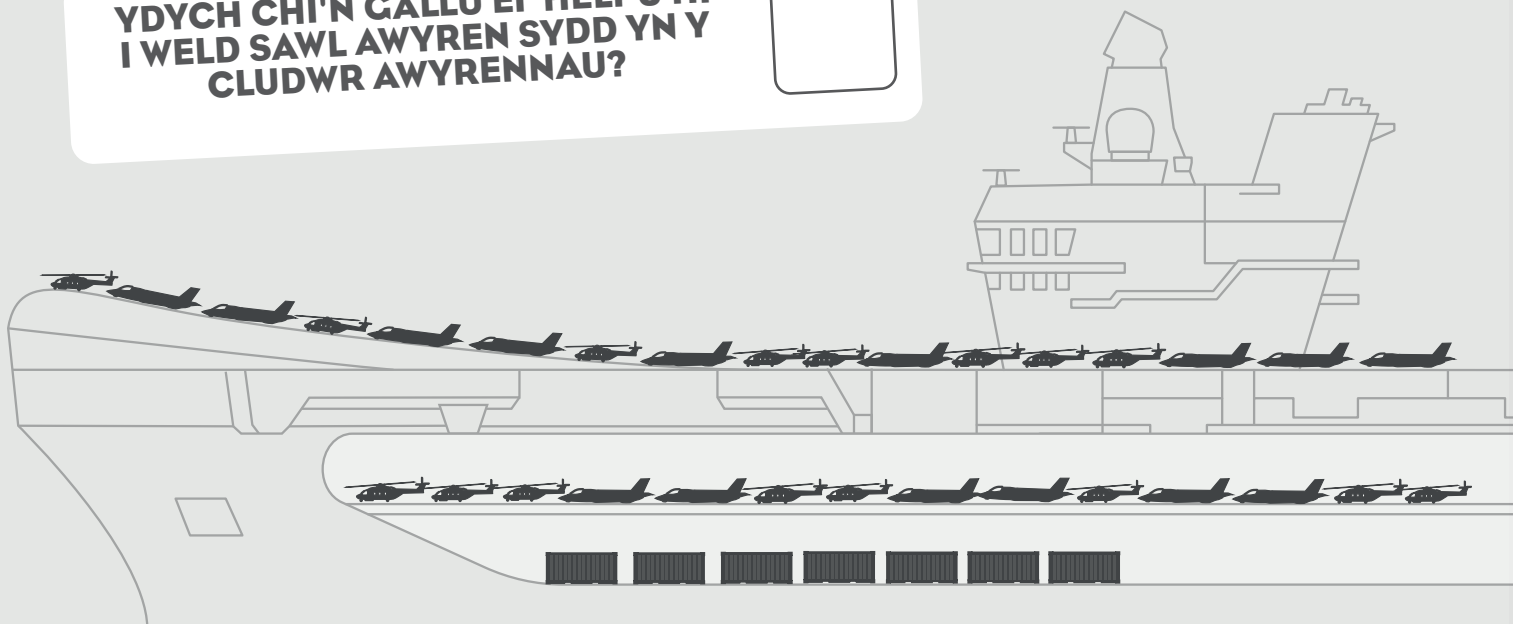
Mae ganddo lawr pren y gall awyrennau lanio a chodi oddi arno.

Yn y cludwr awyrennau isod mae Rani yn gweithio fel Swyddog Peirianeg Arfau y Llynges.

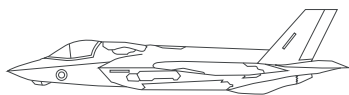

RANI

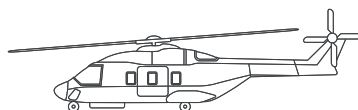
YDYCH CHI'N GALLU EI HELPŲ HI I WELD SAWL AWYREN SYDD YN Y CLUDWR AWYRENNAU?

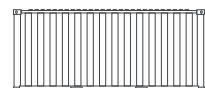
SAWL
JET
MAE'N EU CLUDO?

SAWL
HOFRENNYDD
MAE'N EU CLUDO?

SAWL
CYNHWYSYDD CYFLENWADAU
MAE'N EU CLUDO?

Gêm bwrdd cylched

DAN

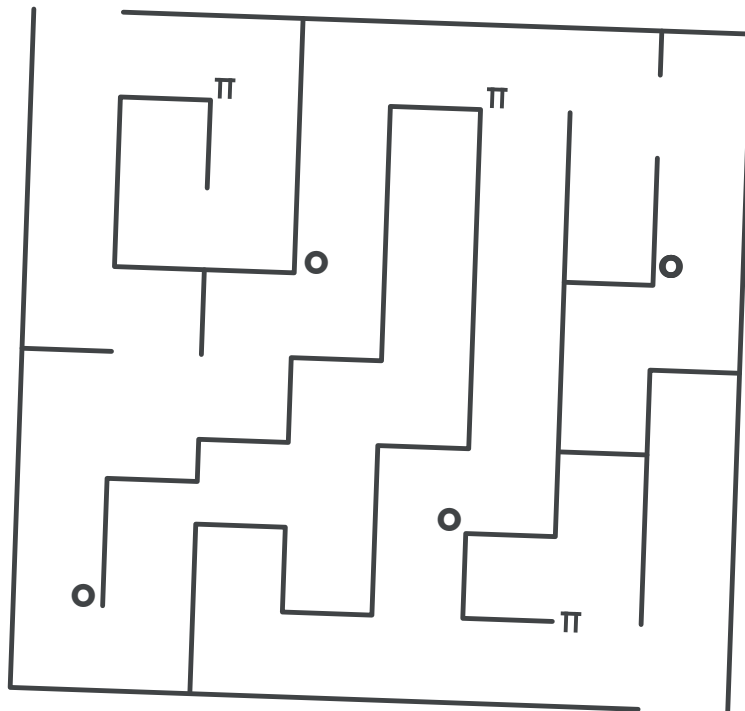
Mae Dan, Peiriannydd Dylunio BAE Systems wedi dod o hyd i hen fwrdd cylched wrth edrych drwy'r sbwriel.

Mae'n meddwl y byddai'n hwyl rhoi cynnig ar chwarae gyda'r bwrdd a'i droi'n gêm ddrysfa.

Mi fyddai'n hoffi i ti ei helpu i ddod o hyd i'r ffordd o'r dechrau i'r diwedd.

Ond byddwch yn ofalus, mae llawer o droeon trwstan!

DECHRAU

FFAITH

DIWEDD

Mae bwrdd cylched yn fwrdd anhyblyg tenau sy'n cynnwys darnau trydan er mwyn i beiriannau allu cael eu pweru.

Mae BAE Systems yn defnyddio byrddau cylched pan fyddan nhw'n gwneud offer.

Sawl gair?

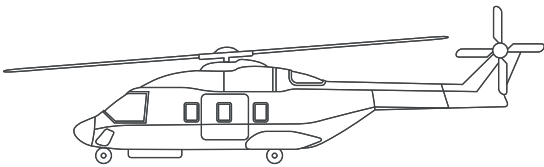
Mae Carl yn meddwl ei bod yn hwyl gwneud geiriau llai o lythrennau geiriau mwy.

Sawl gair ydych chi'n gallu eu gwneud o'r geiriau HOFRENNYDD a LLONG DANFOR?

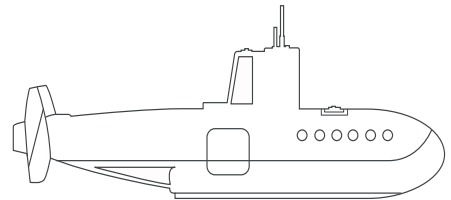

CARL

Faint o eiriau llai ydych chi'n gallu eu gwneud o lythrennau'r geiriau hyn?

HOFRENNYDD

LLONG DANFOR

YSGRIFENNWCH EICH
GEIRIAU
HOFRENNYDD...

YSGRIFENNWCH EICH
GEIRIAU LLONG
DANFOR...

DIFFINIAD

Cwch sydd wedi'i dylunio i aros o dan y môr am gyfnodau hir yw llong danfor. Mae ganddo berisgop yn dod allan o'r top fel bod y criw yn gallu gweld uwchben y dŵr hefyd.

DIFFINIAD

Cyfres o lensys, drychau neu brismau ar diwb yw perisgop sy'n caniatáu i'r gwyliwr weld gwrthrychau sy'n cael eu hadlewyrchu ar y pen arall.

Chwilair

C W H V X X U P C O
I E U N S G E X O F
T T C Z J I I P R X
S Y D R L K K A F O
N W H O G C X I F C
U Y T W E O L S A K
M D F I T H C E W D
T D L F S A B R Y W
Q Z V Z I T G J R T
L M B F G D L Y E Q
U Z G X O G D C N R
E W Z O L A H M V G
Z S E D L N V E A D
D R J E O D K K R R
D D A L H T R O P X
H K E C R E B H U V
C G L M O R D W Y O
M Q H J A I R F Z B
D V V T P L E C A I
F N S M A R O J R N
V W E E W P Y K W X
G N E H R H P W F M

ALLWCH CHI HELPŲ CARL
I DDOD O HYD I'R GEIRIAU
HYN?

TECHNOLEG

LOG

TYWYDD

PORTHLADD

CORFF AWYREN

RHENG

LOGISTEG

AMDDIFFYN

MORDWYO

STARBORD

Mae mwy o eiriau i ddod o
hyd iddyn nhw nad ydyn nhw
wedi cael eu rhestru.

Ydych chi'n gallu dod o hyd i
DDAU ohonyn nhw?

Lliwio Jac yr Undeb

Mae rhywun wedi gofyn i Erica, Peiriannydd Gweithgynhyrchu BAE Systems beintio llun o Jac yr Undeb i'w hongian ar y wal.

Dydy hi ddim wedi cael amser i'w orffen o.

Allwch chi liwio'r faner iddi?

Mae hi wedi gadael y cyfarwyddiadau hyn i chi.

FFAITH

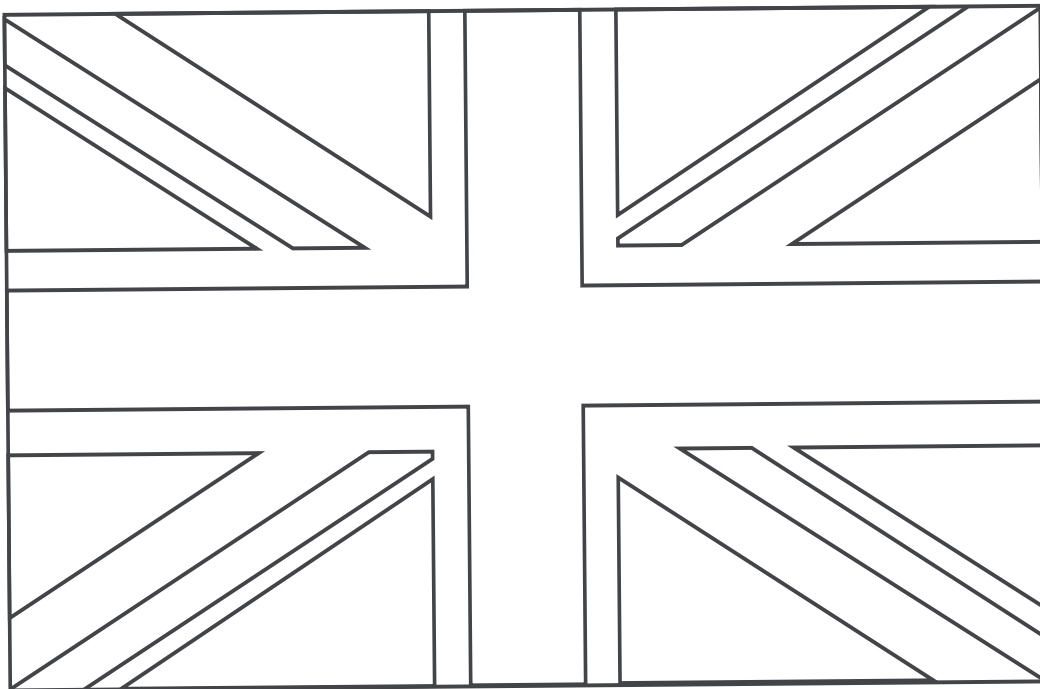
Jac yr Undeb yw baner genedlaethol y Deyrnas Unedig. Cafodd ei dylunio drwy roi baneri Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon at ei gilydd.

FFAITH

Mae'r rhan fwyaf o bobl yn galw'r faner yn Jac yr Undeb ond ei henw iawn yw Baner yr Undeb. Mae'n cael ei galw'n Jac yr Undeb pan fydd y Llynges Frenhinol yn ei gosod ar bolyn.

Mae holl siapiau'r trionglau yn las, mae'r groes fawr yn y canol yn goch a'r pedair croes sy'n mynd i'r corneli yn goch.

Mae gweddill y faner yn wyn.

Cysgodion

Mae Erica yn gallu gweld sawl amlinell offer.
Allwch chi ei helpu i weld beth yw pob un?

DIFFINIAD

Siâp tywyll, solid yw
amlinell sydd i'w weld
pan gaiff golau llachar
ei osod y tu ôl iddo.

JET

LLONG DANFOR

HOFRENNYDD

PARASIWT

HELMED

CYFARPAR DYLUNIO

CIT OFFER

Gogledd, Dwyrain, De, Gorllewin

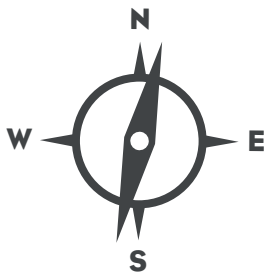

ERICA

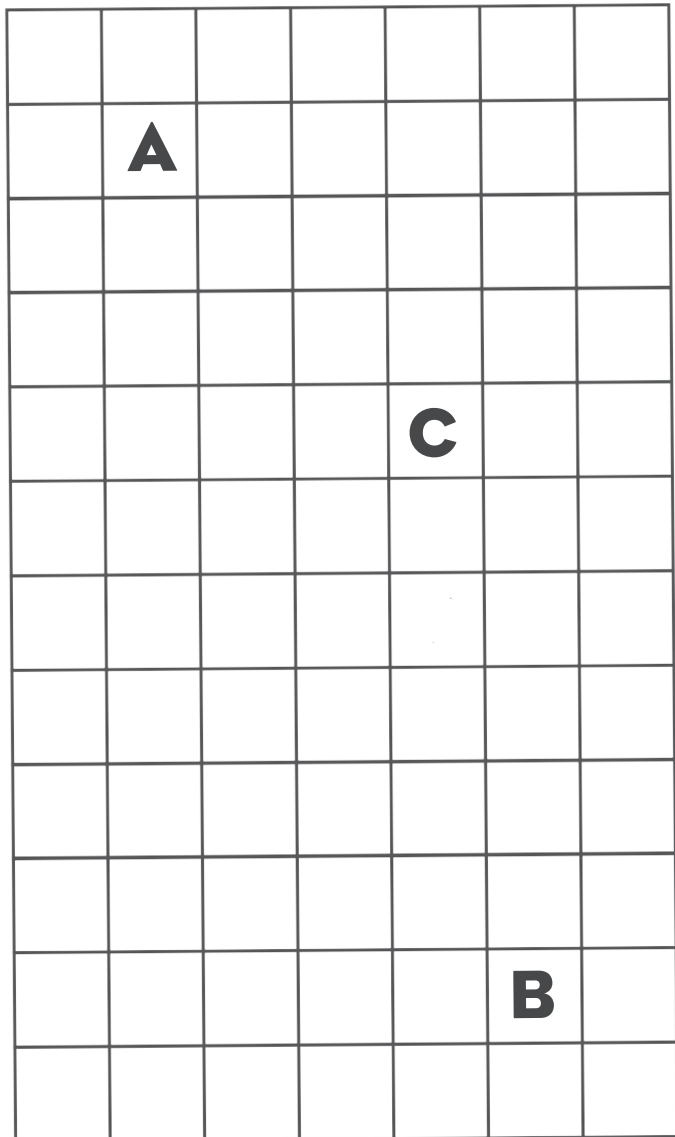
Mae llawer o goridorau a chynteddau troellog yn swyddfeydd BAE Systems.

Mae gan Erica, Peiriannydd Gweithgynhyrchu BAE Systems ddiwrnod prysur yn cwrdd â llawer o bobl.

Allwch chi ei helpu i ddod o hyd i'w chyfarfodydd drwy ddefnyddio'r cwrmpawd a'r cyfarwyddiadau sydd wedi cael eu rhoi iddi?

**START
HERE**

A Adrian
y Cyfrifydd

B Peter
y Ffotograffydd

C Dorothy
y Gyrrwr

Dilynwch y cyfarwyddiadau isod
er mwyn cyrraedd cyfarfod
CYNTAF
Erica yn ystod y diwrnod:

A - Cymerwch 3 cham i'r DWYRAIN
B - Yna, cymerwch 5 cam i'r DE
C - Cymerwch 2 gam arall i'r DWYRAIN
CH - Cymerwch 4 cam arall i'r DE
D - Cymerwch 1 cam i'r DWYRAIN
DD - Cymerwch 1 cam i'r DE
Pwy wnaeth Erica gyfarfod?

Dilynwch y cyfarwyddiadau isod
er mwyn cyrraedd **AIL**
gyfarfod Erica yn ystod y diwrnod:

A - Cymerwch 6 cam i'r DE
B - Yna, cymerwch 2 gam i'r DWYRAIN
C - Cymerwch 2 gam arall i'r GOGLEDD
CH - Cymerwch 1 cam i'r DWYRAIN
D - Cymerwch 2 gam i'r GOGLEDD
DD - Cymerwch 2 gam i'r CORLLEWIN

Pwy wnaeth Erica gyfarfod?

Dilynwch y cyfarwyddiadau isod
er mwyn cyrraedd
TRYDYDD cyfarfod
Erica yn ystod y diwrnod:

A - Cymerwch 7 cam i'r DWYRAIN
B - Yna, cymerwch 6 cam i'r DE
C - Cymerwch 2 gam i'r CORLLEWIN
CH - Yna, cymerwch 2 gam i'r GOGLEDD

Pwy wnaeth Erica gyfarfod?

Uno'r dotiau

Mae Carl y Cogydd newydd gyrraedd y stafell fwyta.

'The mess' yw'r enw Saesneg ar y stafell fwyta yn y fyddin.

Allwch chi feddwl pam eu bod yn rhoi'r enw hwnnw arni?

Y gwir reswm dros alw'r stafell yn 'The Mess' yn Saesneg yw oherwydd bod y gair yn golygu darn o fwyd yn yr iaith Saesneg flynyddoedd lawer yn ôl.

CARL

UNO'R DOTIAU

Mae wedi dewis brechdan hyfryd ffres ar gyfer ei ginio.

Allwch chi uno'r dotiau i rwystro'r holl lenwad rhag disgyn allan a gwneud mwy o lanast?

Lliwiwch y frechdan i wneud iddi edrych yn flasus iawn.

Seiberddiogelwch

Seiberddiogelwch yw'r dechnoleg rydym yn ei defnyddio i ddiogelu ein cyfrifiaduron rhag ymosodiad.

Mae Rani, y Swyddog Peirianeg Arfau, yn gwybod pa mor bwysig yw hi i bawb ddiogelu eu cyfrifiaduron a'u gwybodaeth.

Mae ganddi restr o eiriau perthnasol i chi ac mae'n meddwl y gallwch gyfateb y gair i'r diffiniad cywir.

Ceisiwch gyfateb cymaint ag y gallwch drwy dynnu llinell rhwng y gair a'r diffiniad cywir.

**TYNNWCH LINELL
RHWNG Y GEIRIAU A'R
DIFFINIAD CYWIR**

Y MOSODIAD

DIOGELWCH

HACIWR

Y RHYNGRWDYD

RHAGLEN

CYFRIFIADUR

FEIRWS

CYFRINAIR

Darn o god sy'n gallu creu niwed i'r system gyfrifiadurol.

Rhywun sy'n ceisio mynd ar gyfrifiadur heb ganiatâd.

Rhywle gyda llawer o wybodaeth y gellir ei gweld drwy ddefnyddio cyfrifiadur.

Ffordd o gadw gwybodaeth y cyfrifiadur yn ddiogel.

Cair cyfrinachol sy'n caniatáu mynediad at gyfrifiadur.

Ceisio cael mynediad at a chreu niwed i rwydwaith gyfrifiadurol.

Peiriant electronig sy'n cael ei ddefnyddio ar gyfer storio a phrosesu gwybodaeth.

Pecyn meddalwedd sy'n cael ei ddefnyddio ar gyfrifiadur.

Yr Wyddor Ffonetig

System cod sy'n cael ei defnyddio dros y radio neu dros y ffôn yw'r Wyddor Ffonetig. Mae'n cael ei defnyddio er mwyn sicrhau bod pobl yn cyfathrebu'n gywir. Mae'r tîm Rheoli Traffig Awyr yn un o'r timau sy'n defnyddio'r system hon.

Mae rhai llythrennau yn swnio'n debyg iawn. Er enghraifft, seiniau'r llythrennau M a N. Felly, mae'r system hon yn helpu i atal camddealltwriaeth. Yn Saesneg byddai'r gweithredwr radio yn dweud Mike am y llythyren M a November am y llythyren N.

RHIANNON

YR WYDDOR FFONETIG

A - Alpha	G - Golf	N - November	U - Uniform
B - Bravo	H - Hotel	O - Oscar	V - Victor
C - Charlie	I - India	P - Papa	W - Whiskey
D - Delta	J - Juliet	Q - Quebec	X-ray
E - Echo	K - Kilo	R - Romeo	Y - Yankee
F - Foxtrot	L - Lima	S - Sierra	Z - Zulu
	M - Mike	T - Tango	

Ysgrifennwch eich enw gan ddefnyddio'r Wyddor Ffonetig yma:

DIFFINIAD

Mae'r gair 'ffonetig' yn golygu synau llafar.

Ysgrifennwch restr o eiriau sy'n sillafu enw eich ffrind gorau, neu enw eich anifail anwes gan ddefnyddio'r Wyddor Ffonetig:

Efelychwr Hedfan

PATRICK

Mae Patrick y Peilot yn cael sesiwn hyfforddi yn Efelychwr Hedfan y Llu Awyr Brenhinol.

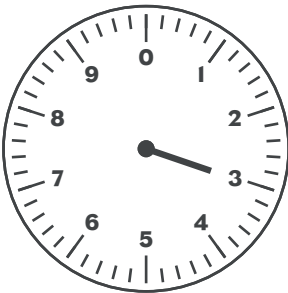
Ydych chi'n gallu darllen y panel rheoli ac ateb y cwestiynau isod?

DIFFINIAD

Peiriant sydd wedi cael ei ddylunio i edrych fel y tu mewn i awyren yw 'Efelychwr Hedfan'. Mae ganddo sgrin sy'n dangos yr hyn mae'r peilot yn ei weld ac mae'n gwneud i chi deimlo eich bod yn teithio go iawn mewn awyren.

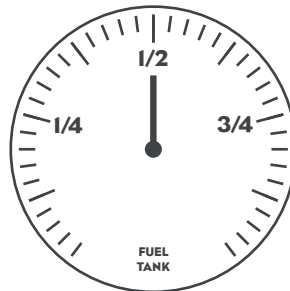
Mae'n cael ei ddefnyddio ar gyfer hyfforddi peilotiaid.

DANGOSYDD UCHDER

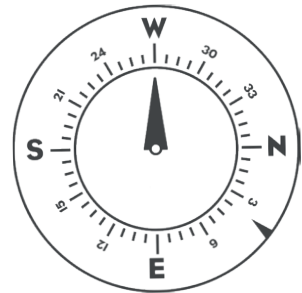
Pa mor uchel yw'r awyren?
(CLIW: 1 = 1000 troedfedd)

DANGOSYDD TANWYDD

Faint o danwydd sydd gan Patrick ar ôl?

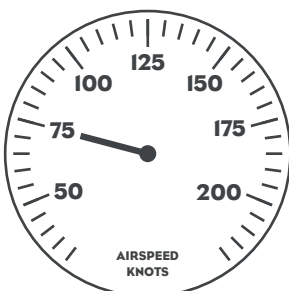
DANGOSYDD CYFEIRIAD

I ba gyfeiriad mae'r awyren yn hedfan?

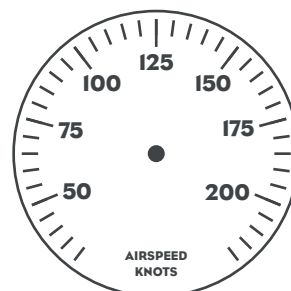
(CLIW: N= GOGLEDD)

DANGOSYDD CYFLYMDER HEDFAN HOFRENNYDD

Pa mor gyflym mae'r awyren yn teithio?

(CLIW: Mae cyflymder hedfan yn cael ei fesur mewn 'notiau')

Pe byddai'r awyren yn teithio ddwywaith mor gyflym, lle fyddai'r dangosydd?

(Dangoswch hynny yma.)

Sawl gwahaniaeth?

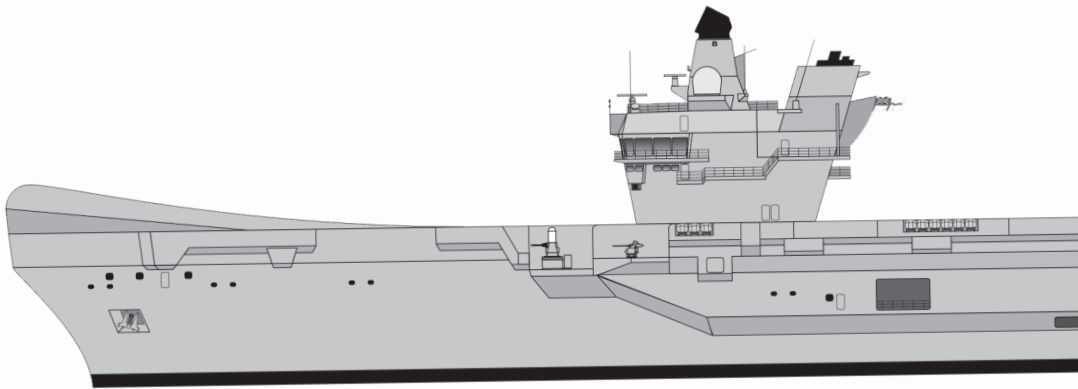
Mae Erica a Rani yn mynd am dro oherwydd mae'n ddiwrnod braf.

Mae Rani wedi tynnu dau lun, ond maen nhw ychydig yn wahanol, ac mae wedi gofyn i Erica ddweud wrthi lle mae'r 10 gwahaniaeth.

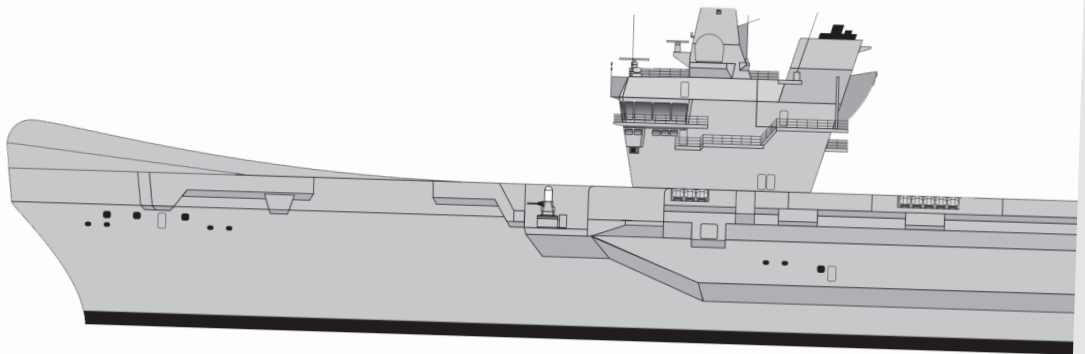
Ydych chi'n gallu helpu Erica trwy roi cylch o amgylch y gwahaniaethau yn yr ail lun?

ERICA

**CYLCHWCH Y 10
GWAHANIAETH**

GÊM AR GYFER DAU NEU DRI CHWARAEWR

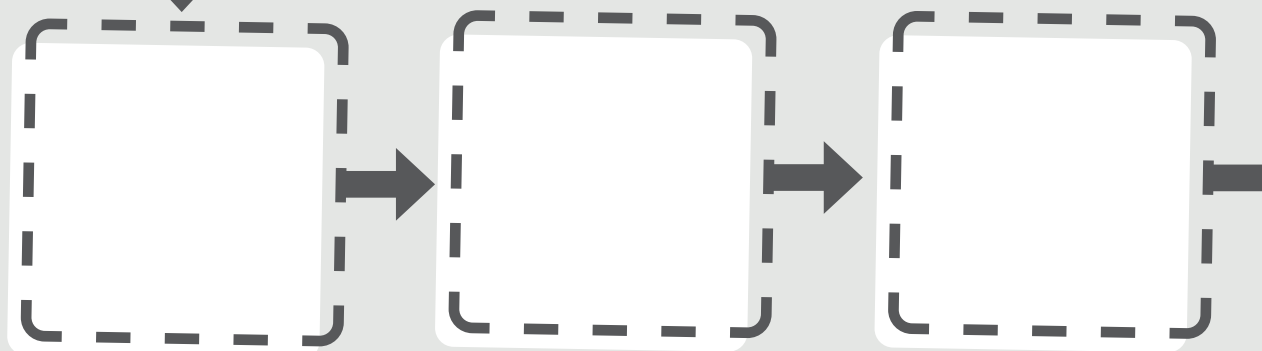
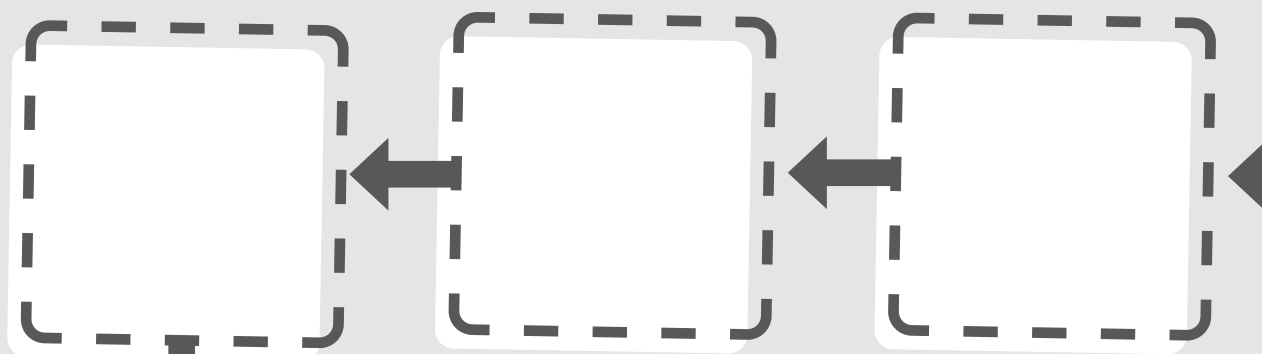
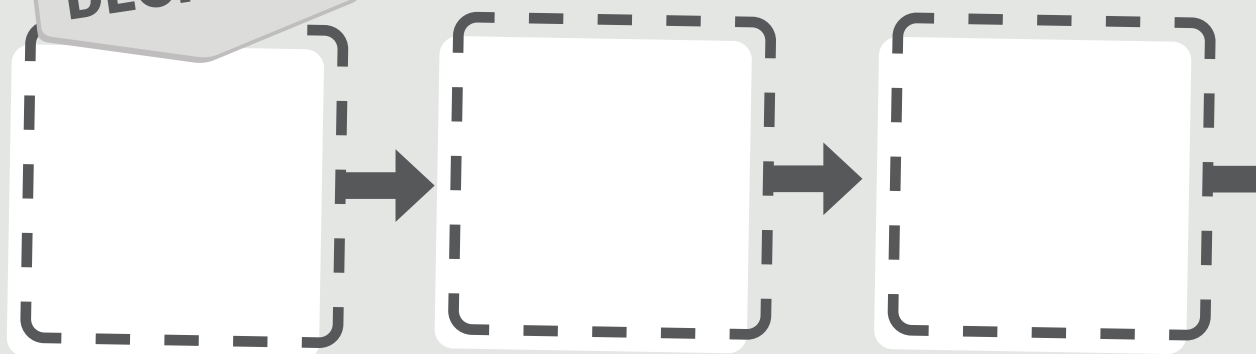
Mae'n amser bwydo'r milwyr ac mae criw y
Llu Awyr Brenhinol, BAE Systems a'r Llynges
Frenhinol yn cael cinio gyda'i gilydd. Maen
nhw wedi archebu pizza.

Ai chi fydd yr unigolyn cyntaf i rasio at
ddiwedd y darnau o pizza a chasglu pedwar
hoff gynhwysyn y criw?

RHOWCH EICH PENTWR O CARDIAU CWEITHREDU (WYNEB I LAWYR) YMA.

Llwythwch y cardiau i lawr ar gyfer y gêm hon
(edrychwch o dan 'Adnoddau')
<https://rafyouthstem.org.uk>
(gallwch hefyd lwytho copïau o'r llyfr gweithgarwch hwn i
lawr).

DECHRAU

HOFF CYNHWYSION

BARA

TOMATO

CAWS

PUPUR

CYFARWYDDIADAU

Yn eu tro, mae pob chwaraewr yn troi'r cerdyn top o'r pentwr ac yn dilyn y cyfarwyddyd.

Os bydd y cerdyn yn dangos:

CWESTIWN

Os byddwch yn ateb yn gywir, symudwch ddau le a chadwch y cerdyn ar gyfer eich set chi. Os ydych chi'n anghywir neu os yw'r cynhwysyn gennych ar y cerdyn yn barod, yna rhwch hwnnw'n ôl i waelod y pecyn.

Chwaraewyr eraill, peidiwch â gweiddi'r ateb oherwydd efallai y byddwch chi'n cael y cerdyn hwnnw yn nes ymlaen!

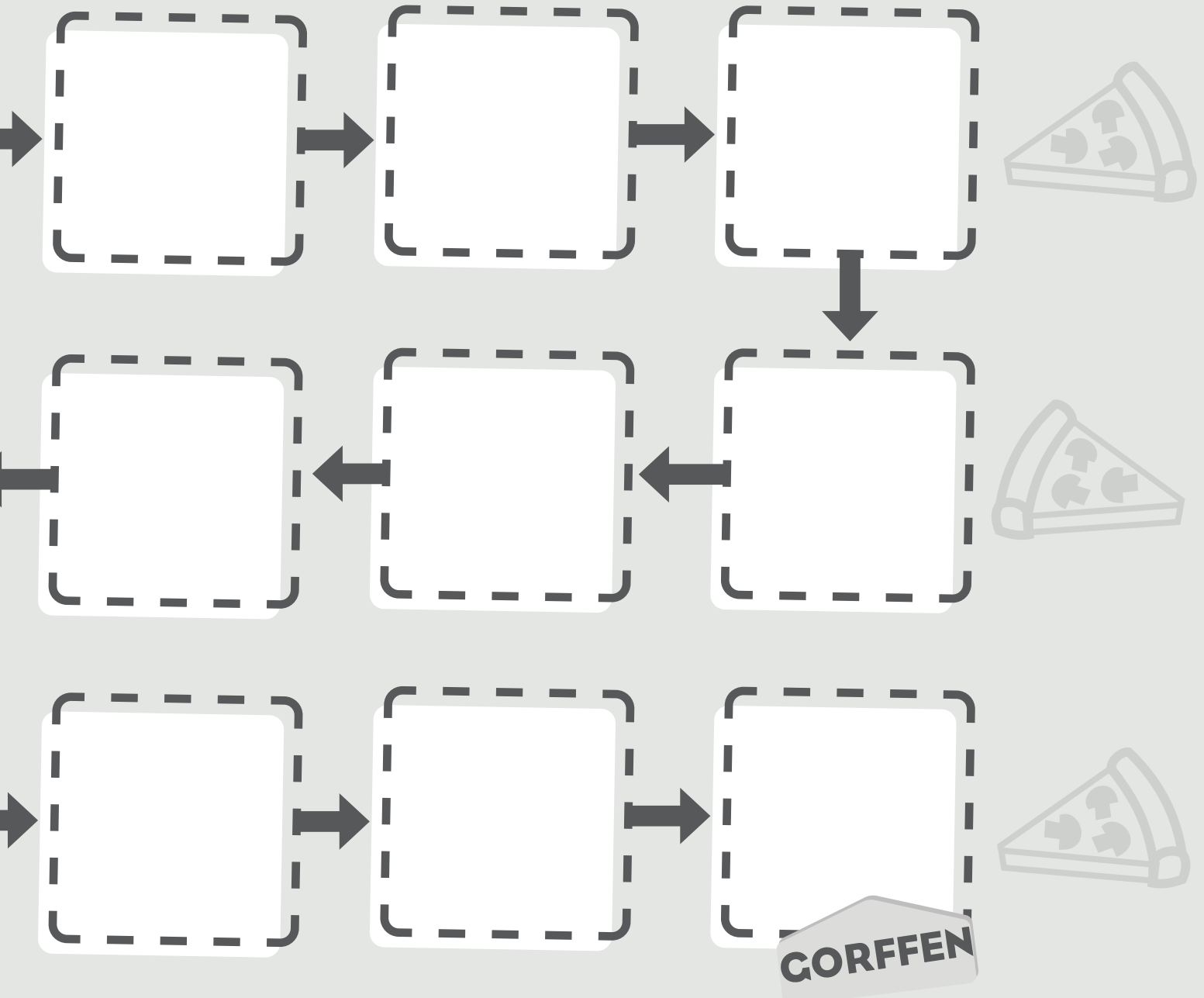
YMLAEN

Ewch yn eich blaen a chadwch y cerdyn os nad yw'r cynhwysyn sydd arno gennych chi. Os oes gennych chi'r cynhwysyn eisoes, rhwch yn ôl i waelod y pecyn.

Rydych chi'n ceisio cael set lawn o'r pedwar cynhwysyn. Os byddwch yn cyrraedd y llinell derfyn heb yr holl gynhwysion, byddwch yn aros lle rydych chi. Daliwch ati i droi cerdyn yn eich tro nes i chi gael y set gyfan.

OND COFIWCH!

Efallai bydd y chwaraewr/chwaraewyr eraill yn dal i fyny! Yr enillydd yw'r chwaraewr sydd wedi cyrraedd y diwedd ac sydd wedi cael pob un o'r pedwar cynhwysyn i wneud y pizza.

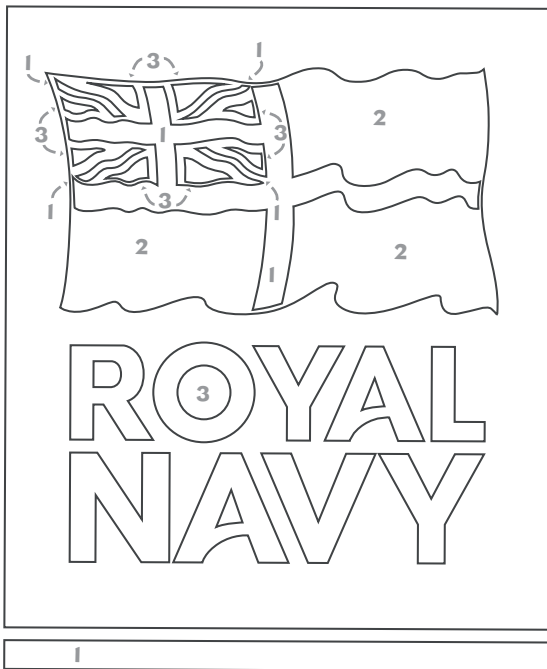
Lliwio'r rhifau

Can ddefnyddio'r allwedd lliwiau isod, allwch chi helpu Dan, Peiriannydd Dylunio BAE Systems, i liwio'r logos yma?

Ydych chi'n gallu gweld sut mae'r lliwiau yr un fath â'r rhai ar gyfer Jac yr Undeb?

DAN

1
BAE SYSTEMS

FFAITH

Jac yr Undeb yw baner genedlaethol y Deyrnas Unedig. Cafodd ei dylunio drwy roi baneri Lloegr, yr Alban a Cogledd Iwerddon at ei gilydd.

Mae'r rhan fwyaf o bobl yn galw'r faner yn Jac yr Undeb ond ei henw iawn yw Baner yr Undeb. Mae'n cael ei galw'n Jac yr Undeb pan fydd y Llynges Frenhinol yn ei gosod ar bolyn.

ALLWEDD LLIW

- 1 COCH
- 2 GWYN
- 3 GLAS

YMGYRCH ACHUB

Mae rhai o'r geiriau wedi cael eu gadael allan o'r stori hon.

Hoffai Patrick y Peilot ei darllen ac mae wedi gofyn a ydych chi'n gallu helpu i roi'r geiriau yn ôl yn eu llefydd cywir?

PATRICK

CWBLHEWCH Y STORI

Oriau mân y _____ oedd hi. Daeth galwad brys i mewn ar y _____. Oherwydd llifogydd roedd afon wedi gorlifo ac roedd _____ yn dod i mewn i rai o'r tai.

Llwythodd Patrick a'i dîm yr _____ gyda bwyd, dŵr ac offer. I ffwrdd â nhw i gyrraedd at y bobl oedd angen eu hachub.

Ar ôl iddyn nhw lanio, fe wnaethon nhw ymuno â thimau achub eraill gyda chychod gwynt ac aethon nhw i chwilio am y _____ a mynd â nhw i le diogel. Aethon nhw ati i osod llochesi dros dro a rhoi _____ a diod iddyn nhw.

Unwaith y cafodd y bobl eu darganfod a'u harwain i le _____, gweithiodd y timau gyda'i gilydd i dacluso'r llanast a wnaeth y dŵr. Roedden nhw'n gweithio gyda'i gilydd i wneud yn siŵr bod y cyflenwadau _____ wedi cael eu rhoi yn ôl yn ddiogel. Yna byddai'r bobl yn gallu dychwelyd adref yn ddiogel.

BANC GEIRIAU

pŵer

radio

dŵr

awyren

bore

bwyd

bobl

diogel

Yr Wyddor Ffonetig

Yn gynharach yn y llyfr gwaith hwn, gofynnodd Rhiannon, Rheolydd Traffig Awyr y Llu Awyr Brenhinol, i chi ysgrifennu eich enw gan ddefnyddio'r wyddor ffonetig.

Y tro hwn byddai'n hoffi i chi ei helpu i ddatrys y geiriau isod:

RHIANNON

**ROMEO OSCAR YANKEE ALPHA LIMA
NOVEMBER ALPHA VICTOR YANKEE**

**ROMEO OSCAR YANKEE ALPHA LIMA
ALPHA INDIA ROMEO FOXTROT OSCAR
ROMEO CHARLIE ECHO**

**ALPHA ECHO ROMEO OSCAR SIERRA
PAPA ALPHA CHARLIE ECHO**

**ECHO NOVEMBER GOLF INDIA
NOVEMBER ECHO ECHO ROMEO**

YR WYDDOR FFONETIG

- A - Alpha**
- B - Bravo**
- C - Charlie**
- D - Delta**
- E - Echo**
- F - Foxtrot**
- G - Golf**
- H - Hotel**
- I - India**
- J - Juliet**
- K - Kilo**
- L - Lima**
- M - Mike**
- N - November**
- O - Oscar**
- P - Papa**
- Q - Quebec**
- R - Romeo**
- S - Sierra**
- T - Tango**
- U - Uniform**
- V - Victor**
- W - Whiskey**
- X-ray**
- Y - Yankee**
- Z - Zulu**

Offer y gweithdy

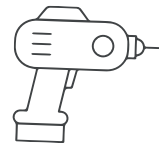
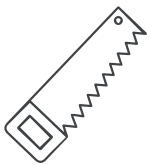
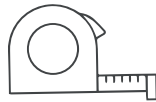
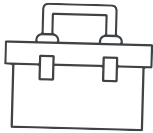

ERICA

Mae gan Erica, Peiriannydd Gweithgynhyrchu BAE Systems, grŵp o brentisiaid ifanc yn dechrau gweithio yn BAE Systems fory. Mae hi'n meddwl y byddai'n syniad da ceisio eu helpu i setlo drwy roi rhywbeth hwyliog iddyn nhw ei wneud.

Mae hi'n mynd i ofyn iddyn nhw labelu'r offer yn y gweithdy. Ydych chi'n meddwl bod hyn yn rhywbeth y gallwch chi ei wneud hefyd?

Ysgrifennwch y gair cywir yn y blwch.

CEFAIL

MORTHWYL

LLIF

TÂP MESUR

BLWCH OFFER

DRIL

PAENT

BRWSH PAENT

SCRIWDREIFER

Pos

ERICA

Mae Erica, Peiriannydd Gweithgynhyrchu BAE Systems, yn mwynhau posau lle mae'r geiriau'n croesi ei gilydd. Mae hi wedi gadael hwn i chi ei gwblhau, ac yn gobeithio y gwnewch chi ei fwynhau hefyd.

Rhowch gynnig ar osod y geiriau sy'n cael eu rhestru yn y grid.

OFFER

PEIRIANT

MERLIN

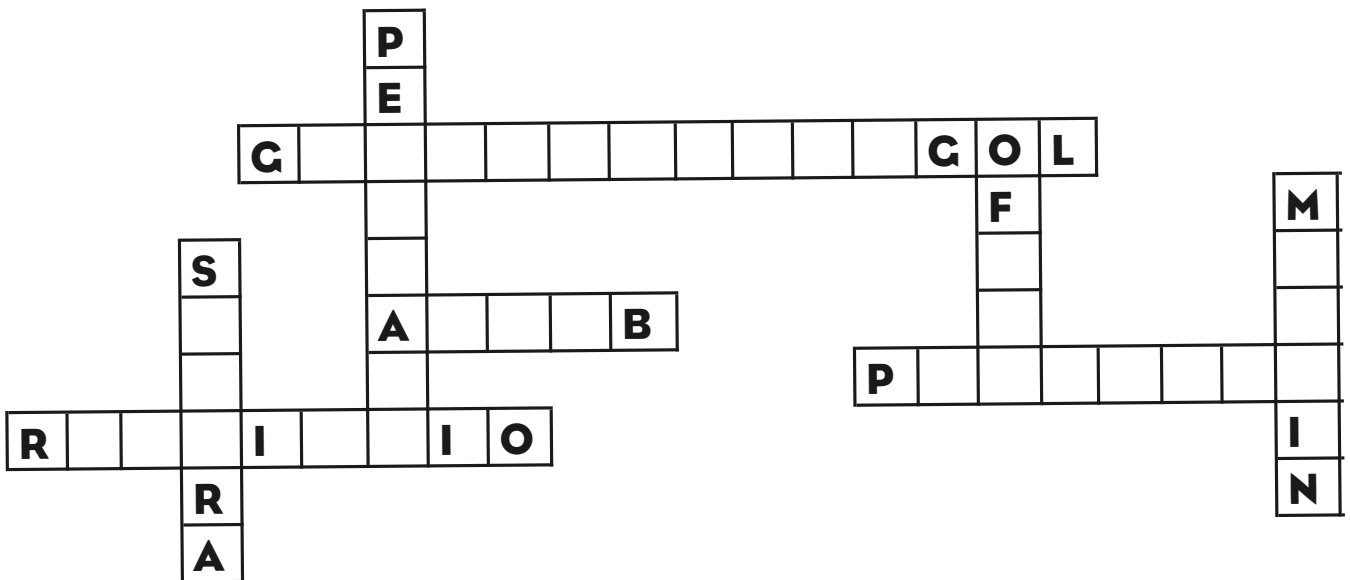
CWISC SWYDDOGOL

ACHUB

SIERRA

PERSONÉL

RECRIWTIO

Hwyllo - gwaith cyfrifo

Mae Rani, Swyddog Peirianeg Arfau, yn hwyllo ar draws y môr tuag at ynys yng Nghefnfor yr Iwerydd.

Call ei llong deithio 20 not yr awr, ac mae'n rhaid iddi deithio 200 milltir forol i gyrraedd yr ynys. Mae not yn mesur cyflymder ac mae'r un peth ag un filltir forol yr awr.

Am faint o oriau fydd hi'n hwyllo?

Ysgrifennwch eich ateb yn y blwch..

RANI

**CWNEWCH LUN O
LONG RANI**

Pe byddai Rani yn teithio hanner mor gyflym, allwch chi gyfrifo faint (mewn oriau) y byddai'n cymryd iddi gyrraedd yr ynys?

Ysgrifennwch eich ateb yn y blwch yma:

Deall y codau

RHIANNON

Mae'r Llu Awyr Brenhinol a'r Llynges Frenhinol wedi bod yn defnyddio amgryptio ers blynnyddoedd lawer i anfon negeseuon cyfrinachol. Mae amgryptio yn ffordd o newid gwybodaeth yn godau i'w chadw'n ddiogel. Mewn rhai systemau cod, defnyddir symbolau ar gyfer llythrennau.

Roedd Rhiannon, y Rheolydd Traffig Awyr, yn meddwl tybed a fydddech chi'n gallu dod o hyd i'r geiriau hyn gan ddefnyddio'r codau isod?

COD 1

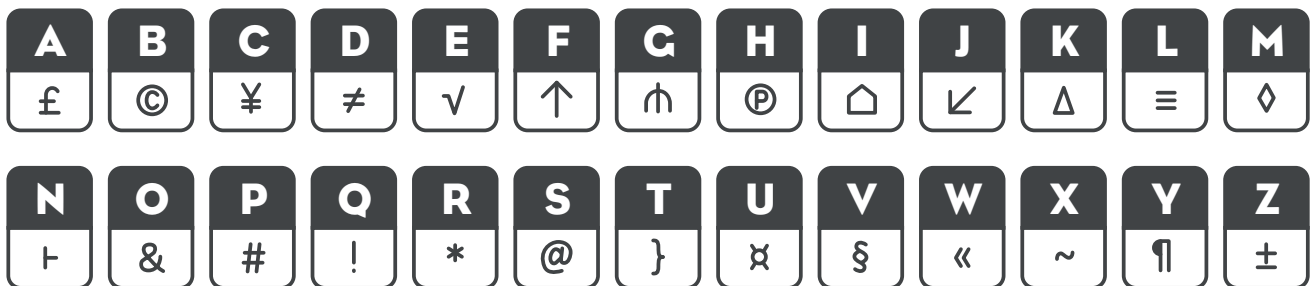
COD 2

COD 3

ALLWEDD

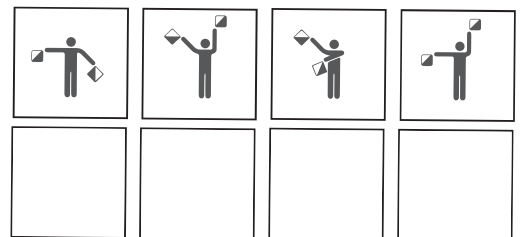
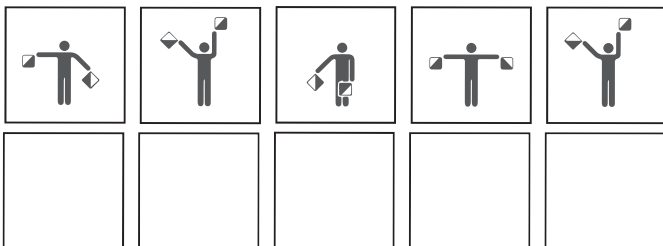
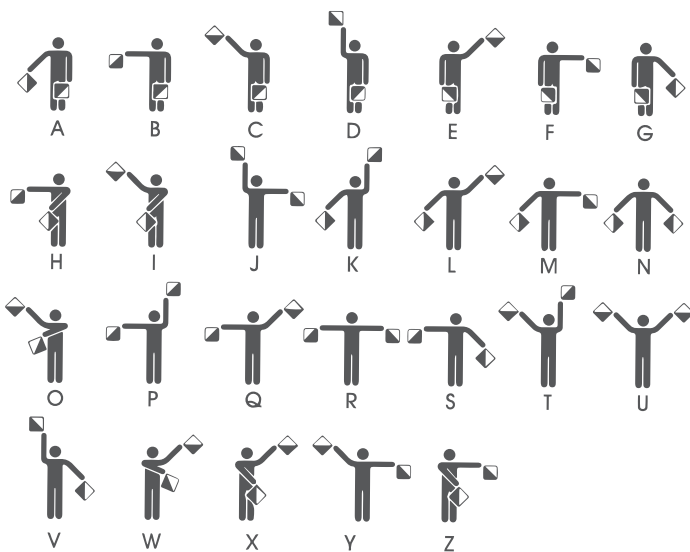

Semaffor

System o anfon negeseuon yw semaffor sy'n gweithio drwy ddal dwy faner mewn safleoedd penodol.

Bydd pob llythyren o'r wyddor yn cael ei harddangos mewn safle gwahanol. Mae semaffor yn cael ei ddefnyddio i anfon negeseuon pan nad oes modd clywed lleisiau. Mae'n cael ei ddefnyddio i gyfathrebu â pheilotiaid cyn iddyn nhw hedfan.

Mae Rani, y Swyddog Peirianeg Arfau, wedi gosod her i chi. Ydych chi'n gallu gweld pa eiriau sy'n cael eu cyfleu yma?

Fyny Fry!

PATRICK

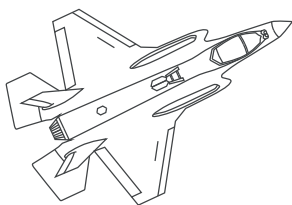
Heddiw, mae Patrick y Peilot wedi hedfan Awyren F35 Lightning Stealth.

Ydych chi'n gallu darganfod pa mor uchel wnaeth o hedfan heddiw?

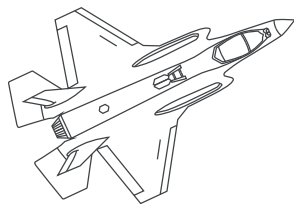
DIFFINIADAU

Mae'r gair UCHDER yn golygu'r uchder sydd wedi'i gyrraedd uwchlaw lefel y môr neu lefel y ddaear.

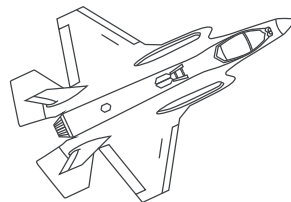
Mae'r gair TROEDFEDD yn derm mesur sy'n cael ei ddefnyddio gan y fyddin. Mae TROEDFEDD, yn cyfateb i 30.48 cm.

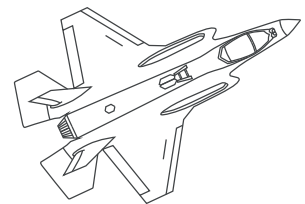
Ar y dechrau, hedfanodd ar uchder o 10,000 troedfedd.

Yna, fe gododd 5,000 o droedfeddi.

Ymhen eiliadau, roedd wedi codi 15,000 o droedfeddi ymhellach.

O'r diwedd fe hedfanodd o'n uwch fyth gan godi 20,000 troedfedd arall.

Os byddwch chi'n dod o hyd i'r ateb cywir byddwch chi'n dysgu mai dyma'r uchder mwyaf ar gyfer Awyren F35 Lightning Stealth.

UCHDER MWYAF:

Pa swydd?

Mae llawer o bobl yn gweithio i'r RAF, y Llynges Frenhinol a BAE Systems. Maen nhw i gyd yn gwneud swyddi gwahanol.

Ydych chi'n gallu helpu Rani, y Swyddog Peirianeg Arfau i gyfateb teitlau'r swyddi â'r swydd ddisgrifiadau?

SWYDDI

TRYDANWR ☐

PEILOT HOFRENNYDD ☐

SWYDDOG LOGISTEC ☐

SWYDDOG
GWEITHGYNHYRCHU ☐

SWYDDOG MEDDYGOL ☐

ARBENICWR PRYNU ☐

ARBENICWR
DIOGELWCH SYSTEMAU ☐

RHEOLYDD RADIO ☐

PEIRIANNYDD
AWYROFOD ☐

RANI

SWYDD DDISGRIFIADAU

A

Eich gwaith chi yw sicrhau bod gan y milwyr yr hyn sydd ei angen arnynt, pan fydd ei angen arnynt. Mae hynny'n golygu popeth gan gynnwys cerbydau, cyfarpar, dillad, tanwydd a bwyd.

B

Eich gwaith chi yw defnyddio cyfarpar radio a chyfathrebu i anfon negeseuon clir at eich timau i sicrhau bod ymgyrchoedd yn rhedeg yn esmwyth.

C

Eich gwaith chi yw sicrhau bod pawb yn aros yn iach ac yn cael unrhyw feddyginiaethau y mae arnynt eu hangen.

CH

Eich gwaith chi yw hedfan hofrenyddion a danfon offer i lefydd.

D

Eich gwaith chi yw prynu offer a chyflenwadau eraill, a rheoli lefelau stoc.

DD

Eich gwaith chi yw edrych ar ôl a thrwsio unrhyw offer trydanol.

E

Eich gwaith chi yw sicrhau bod cyfrifiaduron a gwybodaeth yn cael eu cadw'n ddiogel.

F

Eich gwaith chi yw gwneud darnau mawr o offer gan ddefnyddio peiriannau.

FF

Eich gwaith chi yw archwilio dyluniadau awyrennau a'u profi cyn iddynt gael eu defnyddio.

Radar

RHIANNON

AND

RANGING

RADIO

DETECTION

Mae Rhiannon, y Rheolydd Traffig Awyr, yn edrych yn ofalus ar ei system Radar i weld a ydi hi'n gallu dod o hyd i unrhyw longau neu awyrennau.

Ydych chi'n gallu rhoi'r geiriau yn y drefn gywir i ddangos beth yw ystyr RADAR?

RA
D
A
R

DIFFINIAD

Mae Radar yn system ar gyfer dangos presenoldeb, cyfeiriad, pellter a chyflymder awyrennau, llongau, a gwrthrychau eraill. Mae'n gweithio drwy anfon pwls o donnau radio sy'n cael eu hadlewyrchu oddi ar y gwrthrych yn ôl i'r ffynhonnell.

Mae'r gwrthrychau'n ymddangos fel dotiau ar sgrin.

Dylunio a Chymesuredd

Mae Dan, Peiriannydd Dylunio BAE Systems, yn cael paned o de ac yn ddwl. Mae wedi gofyn i chi ymuno ag ef.

Ydych chi'n gallu cwblhau ochr arall y blychau yma fel eu bod yn cyfateb a chwblhau llun y saeth a'r gocsen gêr?

Ydych chi'n gallu gwneud patrwm ffansi ar gyfer pob un sydd yr un fath ar y ddwy ochr?

DAN

FFAITH

Mae cocsen yn un o sawl olwyn mewn peiriant sydd â phigau ar ei hymylon. Pan fyddant yn troi, bydd y pigau'n gwrthio'i gilydd ac yn trosglwyddo'r symudiad. Dyma sy'n gwneud i'r peiriant symud.

DIFFINIAD

Mae llun neu rywbeth yn gymesur pan fydd yr un fath ar y ddwy ochr. Mae gan siâp gymesuredd os ydych chi'n gallu tynnu llinell union drwy'r canol ac mae'r ddwy ochr yn cyfateb.

Pa ffordd?

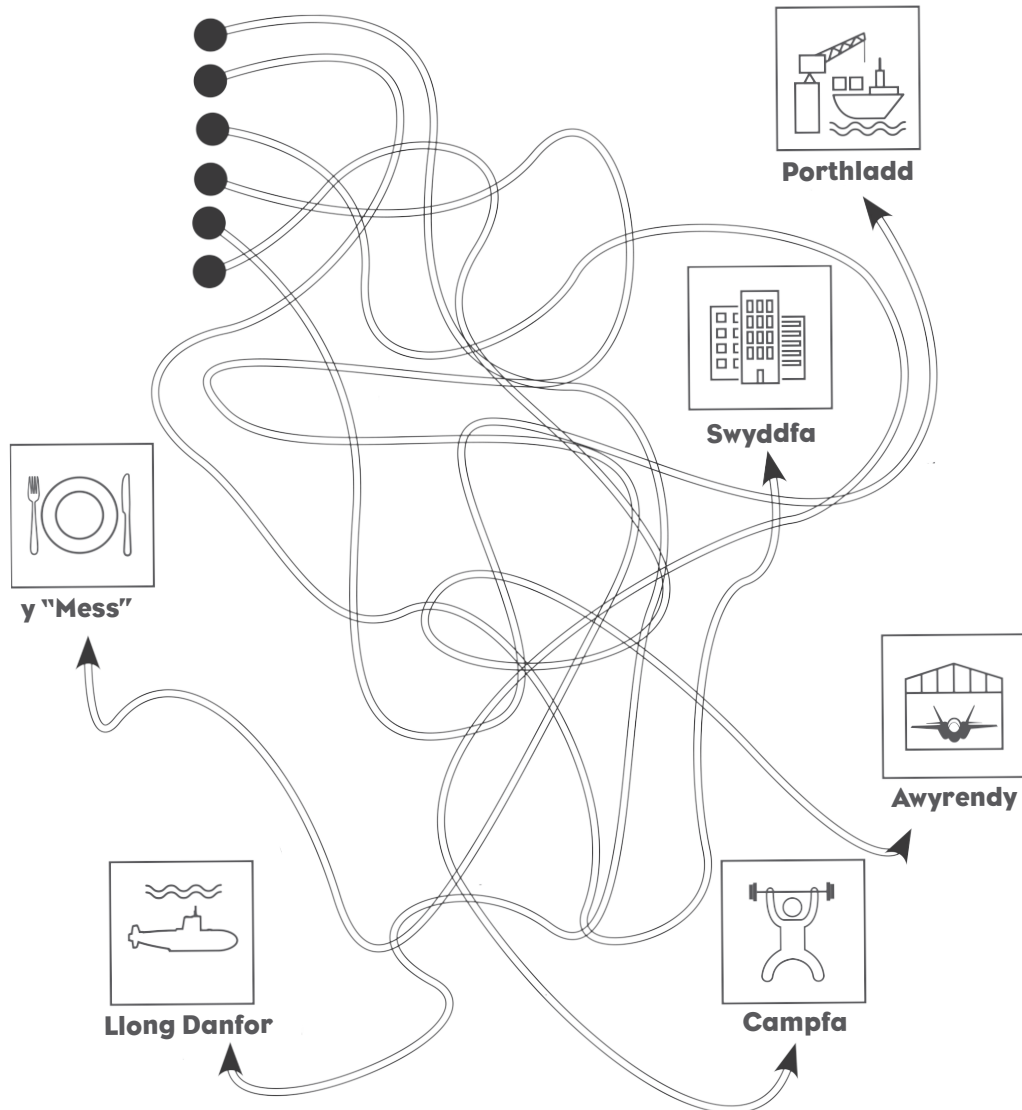

PATRICK

Mae Patrick y Peilot angen mynd i'r swyddfa ac yna i'r awyrendy (lle mae pob awyren yn cael ei chadw).

Ydych chi'n gallu ei helpu drwy liwio'r llwybrau cywir y dylai eu dilyn?

**PA LWYBRAU DDYLAI
PATRICK EU DILYN?**

Dylunio

Mae dylunio'n rhan bwysig o waith milwrol ac mae'r timau bob amser yn gweithio'n galed i ymchwilio, cynllunio a datblygu syniadau dylunio newydd.

Mae BAE Systems yn datblygu cynlluniau newydd pwysig i wella offer a pheiriannau. Mae Dan, Peiriannydd Dylunio BAE Systems, yn gweithio i BAE Systems ac mae wastad yn meddwl am syniadau i adeiladu rhywbeth newydd.

Fyddech chi'n hoffi dylunio rhywbeth? Defnyddiwch eich dychymyg a gweld beth allwch ei greu.

DAN

**GWNEWCH LUN
O'CH DYLUNIAD
YMA:**

**DYMA RAI SYNIADAU
I'CH HELPU:**

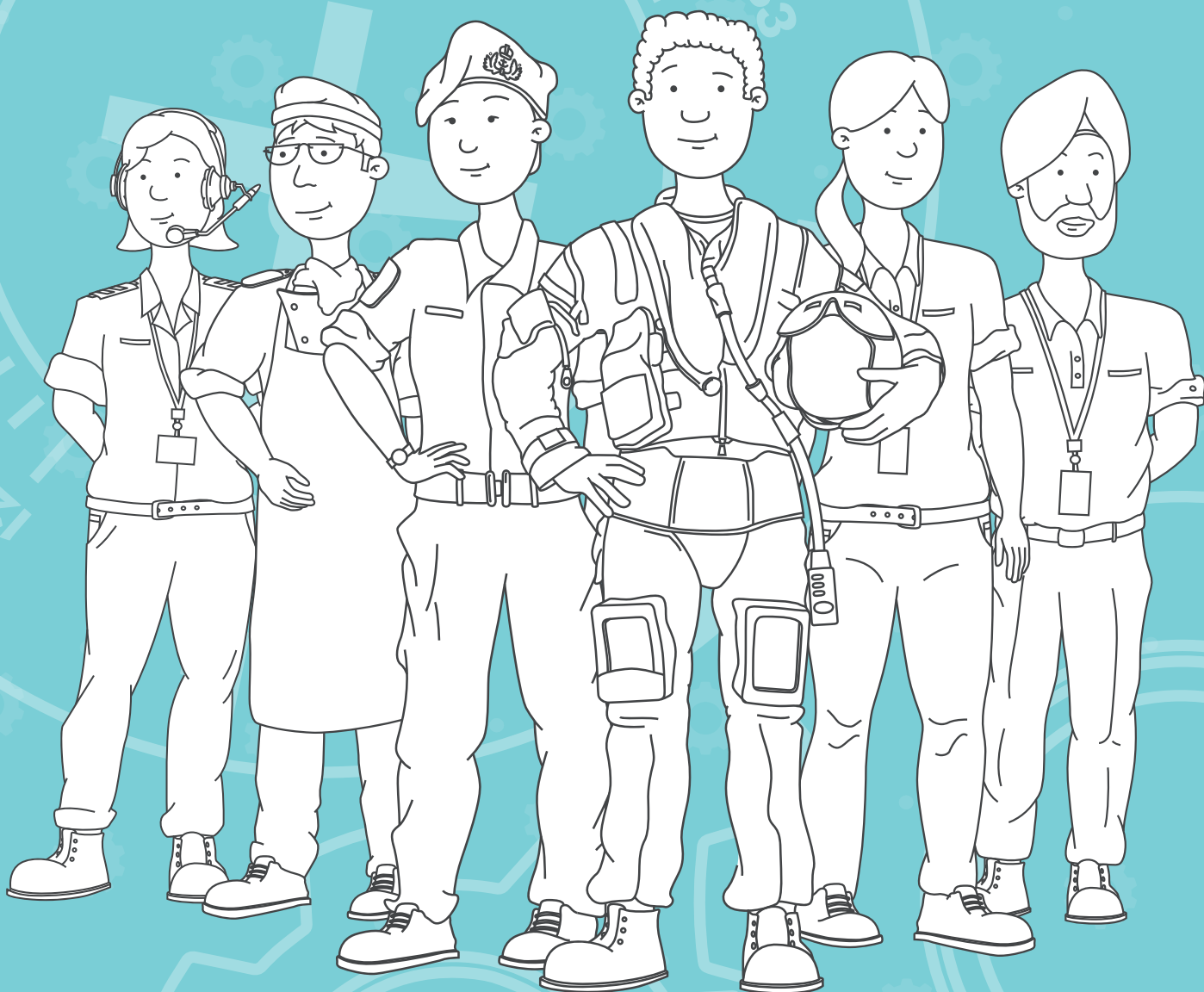
Gallech ddylunio hofrennydd, llong neu awyren.

Gallech ddylunio radio neu rywfaint o offer cyfathrebu.

Gallech ddylunio system amgryptio newydd sbon (fel yr Wyddor Ffonetig neu Semafor).

Gallech ddylunio peiriant gyda llawer o declynnau ac offer.

Gallech hyd yn oed ddylunio cynllun cegin newydd ar gyfer Carl y Cogydd a'i dîm i weithio ynddi.

Datblygwyd gan Research Toolkit Limited
Partneriaid: y Llu Awyr Brenhinol, y Llynges Frenhinol, BAE Systems
Crëwyd a datblygwyd y gweithgareddau gan Carrie Jackson
Dylunio a darlunio gan Knotwork

BAE SYSTEMS